

کدام اندیشکده‌ها به اغتشاشات خط می‌دادند؟

اتاق فکر آشوب

گروه سیاست

سندیکای خبری یهودی یکی از مهم‌ترین رسانه‌هایی بود که در ایام اغتشاشات با تولید محتوای قابل توجه سعی داشت به تداوم آشوب‌ها کمک کند. این سندیکا که با عنوان شناخته می‌شود، یک سرویس خبری انگلیسی زبان با تمرکز بر مسائل دنیای یهود و اسرائیل است که در سپتامبر ۲۰۱۱ با همین نام راه‌اندازی شد. سردبیر این رسانه، روزنامه نگار آمریکایی جان اتان اس. توپین است. شلدون ادلسون تا زمانی که زنده بود (۲۰۲۱) و خانواده‌اش بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاران در JNS هستند. تا سال ۲۰۱۵ بنیاد خانواده ادلسون بیش از ۱٫۲ میلیون دلار (حدود ۶۵ تا ۷۰ درصد از بودجه آن) به این سندیکا کمک کرده بودند.

برای شناخت این رسانه و سوءگیری آن بهتر است شلدون گری ادلسون را بیشتر بشناسیم. ادلسون یکی از سرمایه‌داران مطرح ایالات متحده و بنیانگذار، سهامدار عمده، رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل اجرایی لاس وگاس سندز بود. شرکت لاس وگاس سندز، مالک بسیاری از هتل‌ها، سالن‌های گردهمایی و کازینوها در سراسر جهان از جمله در شهرهای ایالات متحده است. اما بخشی از شهرت ادلسون به خاطر آن است که وی صاحب امتیاز روزنامه صهیونیستی اسرائیل هیوم بوده است.

ادلسون، مالک روزنامه عبری اسرائیل هیوم و از پشتیبانان مالی عمده حزب جمهوری خواه در ایالات متحده آمریکا و حزب لیکود در اسرائیل بود. وی همچنین از دوستان شخصی بنیامین نتانیا‌هو، نخست‌وزیر اسرائیل بوده است و کمک‌های گسترده مالی اش به سازمان‌های لابی‌گرو و مراکز پژوهشی پشتیبان اسرائیل در واشنگتن، دی. سی. او را به یکی از پرنفوذترین پشتیبانان گروه‌های طرفدار تحریم علیه ایران و برخورد نظامی با ایران تبدیل کرده است؛ به طوری که وی به عنوان یک چهره ضد ایرانی سفت و سخت شناخته می‌شود. در سال ۲۰۱۶ در جریان چهارمین مراسم «جایزه سالانه بین‌المللی قهرمان ارزش‌های یهودی گالا» در مراسمی که برای هولوکاست برگزار شده بود و هرسال برگزار می‌شود، با رضا پهلوی دیدار داشت. در این مراسم او از رضا پهلوی تقدیر کرد و جایزه سالانه به او و افراد دیگری اهدا شد.

وی یهودی‌تبار بود و تا پایان عمر، ده‌ها میلیون دلار به سازمان‌های عمدتاً یهودی در سراسر جهان، کمک مالی کرد. در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ برخی ترامپ را تحت تأثیر ادلسون دانستند و گفته می‌شود که خروج از برجام و انتقال پایتخت اسرائیل از تل آویو به اورشلیم (بیت المقدس) نیز به خواست او انجام شده است. در سال ۲۰۱۹ که آمریکا نیروهای نظامی اش را در خاورمیانه گسترده‌تر کرده بود، وبگاه لوبلاگ طی تحلیلی با اشاره به حمایت مالی گسترده ادلسون از ترامپ در جریان برنامه انتخاباتی اش در مجلس نوشت که ترامپ یک دلیل ۲۵۹ میلیون دلاری برای حمله به ایران دارد!

ادلسون معتقد بود که باید ایران را بمباران اتمی کرد؛ وی در اظهارنظری در اکتبر ۲۰۱۳ در میزگردی در دانشگاه یسویا گفت که به باور او برای وادار کردن ایران به توقف برنامه هسته‌ای اش، «رئیس جمهور آمریکا باید به ارتش دستور بدهد یک بمب اتمی روی کویر ایران بیندازد؛ سپس به رئیس جمهور ایران تلفن بزند و بگوید: آن بمب را دیدی؟ بمب اتمی بعدی در تهران فرود خواهد آمد؛ اگر بر موضع سرسختانه خود پافشاری کنی به کلی محو خواهی شد.» گفتنی است پس از این اظهارات، شرکت وی (سندز کورپ) شاهد یک حمله سایبری به سرورهای این شرکت در لاس وگاس گردید که منجر به حذف اطلاعات و داده‌های درایوهای کازینوها و قفل شدن درهای هتل‌های آن شد.

وجه دیگر فعالیت‌های ادلسون ناظر به تأمین مالی و هدایت تحریم علیه جمهوری اسلامی ایران بوده است. او از حامیان اصلی انتخاباتی ترامپ بود و بیش از ۲۵۰ میلیون دلار از هزینه‌های انتخاباتی وی را پرداخته بود و پس از آن سیاست خارجی ترامپ را به سمت خروج از برجام و وضع بی‌سابقه‌ترین تحریم‌های تاریخ علیه جمهوری اسلامی ایران هدایت کرد. او پیش از این نیز در سال ۲۰۱۱ و همزمان با بالا گرفتن تنش و احتمال درگیری مستقیم میان اسرائیل به ایران

بیش از یک میلیون دلار به بنیاد FDD کمک کرده بود.

امریکا با اتخاذ سیاست «فشار حداکثری» چه اهدافی را دنبال می‌کند؟

اصطلاح «کارزار سیاست فشار حداکثری علیه ایران» عنوانی است که به طور خاص از زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ رواج پیدا کرد. این کمپین، به فشار حداکثری به تشدید تحریم‌ها علیه ایران توسط دولت ترامپ پس از خروج ایالات متحده از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) در سال ۲۰۱۸ اشاره دارد. هدف از این کارزار تحت فشار قرار دادن ایران برای مذاکره مجدد برجام، افزودن محدودیت‌های بیشتر بر برنامه هسته‌ای ایران و گسترش دامنه توافق برای پوشش موشک‌های بالستیک ایران و همچنین سایر فعالیت‌های منطقه‌ای کشور بود.

بر همین اساس در ماه مه ۲۰۱۸، دونالد ترامپ، رئیس جمهور وقت ایالات متحده، از توافق هسته‌ای با ایران خارج شد و چندین تحریم غیرهسته‌ای جدید علیه ایران اعمال کرد که برخی از آنها توسط ایران به عنوان نقض توافق محکوم شد. در نوامبر ۲۰۱۸ نیز ایالات متحده به طور رسمی تمامی تحریم‌هایی را که قبل از خروج آمریکا از برجام برداشته شده بود، مجدداً اعمال کرد.

دولت ترامپ برای رهایی تهران از تحریم‌ها، تقاضاهای فراگیری در قالب «فهرست دوازده‌گانه» ارائه کرد. فهرستی که شامل خاتمه بخشی کامل اورانیوم غنی‌سازی، توقف توسعه سیستم‌های موشک بالستیک قابل حمل کلاهک اتمی، توقف حمایت از سازمان‌های به زعم خود تروریستی در منطقه و جهان، احترام به حاکمیت عراق، خروج نیروهای تحت فرمان ایران از سوریه و توقف تهدید دولت‌های منطقه و... می‌شد.

اگرچه این سیاست با هدف بازگرداندن ایران به میز مذاکره برای گرفتن امتیاز از ایران اعمال شد اما مطالبات حداکثری ایالات متحده آمریکا از سوی ایران با هدف تغییر حکومت تهران تفسیر شد و تحت چنین شرایطی، در دیدگاه ایران، مذاکره با واشنگتن هیچ معنایی نداشت بنابراین شانس پذیرش پیشنهاد‌های مکرر مذاکره ترامپ توسط ایران بسیار پایین آمد.

با وجود ناکارآمدی این کارزار در رسیدن به اهداف خود- که در ادامه مطلب به تفصیل به آن پرداخته می‌شود- هرچه ترامپ به روزهای پایانی دولت خود نزدیک می‌شد، به تشدید سیاست‌ها تمایل بیشتری نشان می‌داد و تغییر برایان هوک- نماینده ویژه آمریکا در امور ایران- از جمله نشانه‌های این علاقه بود.

رفتن هوک حامل هیچ پیام مثبتی به ایران نبود و اگر از منظر هویت شخص جایگزین به قضیه بنگریم، انتخاب الیوت آبرامس به جای وی حامل این پیام بود که سیاست فشار حداکثری آمریکا سرسختانه‌تر از قبل دنبال خواهد شد؛ از این جهت که آبرامس از طراحان اصلی جنگ عراق و نیز نماینده ویژه دولت آمریکا در امور

وزن‌و‌ثلاً بود. این جابه‌جایی نشان از آن داشت که هر نوع گشایش دیپلماتیک در تنش میان آمریکا و ایران در سه ماهه منتهی به انتخابات غیرممکن‌تر از قبل خواهد بود و کار را برای دوطرف سخت‌تری کرد.

دونالد ترامپ با انتخاب قید «حداکثری» برای دور جدید سیاست‌های خود علیه ایران، تمام قد برای بستن همه منافذ و منافع به روی ملت ایران آستین بالا زد و تحریم‌های گسترده‌ای را به بهانه‌های حقوق بشری، نظامی و... علیه ایران اعمال کرد. این تحریم‌ها به حدی شدت یافت که رفته رفته حتی بسیاری از صنایع پایین دستی ایران را نیز در برمی‌گرفت و از پتروشیمی ایران تا صنایع کشتی‌سازی نیز از این تحریم‌ها در امان نبودند. حوزه تحریم‌ها در دولت ترامپ چنان افزایش یافت که سخن از تحریم هوشمند به میان آمد و حتی افرادی که به نوعی در شائبه همکاری با ایران بسر می‌بردند، شامل تحریم‌های آمریکا می‌شدند.

مهم‌ترین اقدام دولت ترامپ در پیشبرد جنگ ترکیبی علیه جمهوری اسلامی ایران، تحمیل تحریم‌های شدید اقتصادی و قطع منابع درآمدی ایران بود. اگرچه تحریم صادرات نفت- به عنوان عمده‌ترین منبع تأمین‌کننده درآمدهای ایران- بخش مهمی از نظام تحریمی دولت ترامپ را تشکیل می‌داد، با وجود این، تحریم نظام مالی ایران به عنوان عنصر قوام‌بخش دور جدید تحریم‌ها، از سوی نهادهای مختلف به دولت ترامپ پیشنهاد شد.

تلاش برای معرفی ایران و رفتارهای این کشور به عنوان تهدیدی برای امنیت جهانی، از وجوه دیگر فشار حداکثری علیه ایران بود. هدف اصلی از پیشبرد این رهیافت، همراه کردن سایر کشورها، بویژه کشورهای اروپایی با سیاست فشار حداکثری آمریکا و همچنین مشروعیت بخشی به این سیاست بود.

در راستای تحقق این هدف، وزیر خارجه آمریکا در جریان سفر به خاورمیانه در اوایل سال ۲۰۱۹، از تشکیل کنفرانسی جهانی با تمرکز بر امنیت خاورمیانه، بویژه رفتارهای ایران در روزهای ۱۳ و ۱۴ فوریه ۲۰۱۹ (۲۴ و ۲۵ بهمن ۱۳۹۷) خبر داد. پمپئو هدف از این نشست را تمرکز بر صلح و امنیت در خاورمیانه و تضمین ممانعت از اقدامات بی‌ثبات‌ساز ایران، اعلام کرد که با وجود تلاش‌های گسترده وزارت خارجه آمریکا، نشست لهستان با استقبال چندانی از سوی کشورهای اروپایی، همراه نشد.

برهه دیگری از تلاش آمریکا برای بین‌المللی کردن تهدیدات ایران، با حملات به نفتکش‌ها در دریای عمان و خلیج فارس آغاز شد. حمله به نفتکش‌ها در بندر فجیره امارات و همچنین حمله به دو نفتکش «کوکا کوریوسوس» ژاپن و «فرونت آلترا» نروژ در ۱۳ ژوئن ۲۰۱۹ سبب شد تا مقامات ایالات متحده، نیروهای وابسته به ایران را مسئول حملات، معرفی کنند. این سناریوها، ناشی از طراحی اندیشکده‌ها از جمله سندیکای خبری یهود بود که به تحرکات آم در اغتشاشات اخیر و قبل از آن پرداخته شد.

مهم‌ترین روندهایی که این رسانه در دوره اغتشاشات اخیر بر آنها تأکید کرده و درباره آنها به تولید محتوا پرداخته است عبارتند از:

برش

- پیشنهاد توقف مذاکرات با ایران
- تشدید تحریم‌ها همزمان با اغتشاشات
- تأکید بر اهمیت و تشدید حمایت غرب از اغتشاشات
- پیشنهاد اتخاذ استراتژی «پلن بی» (ایجاد فشار همه جانبه بر تهران)
- پیشنهاد کاهش سطح روابط دیپلماتیک با ایران
- پیشنهاد تسریع روند تجزیه سیاسی در ایران
- پیشنهاد موضع‌گیری رسمی آمریکا علیه ایران
- توصیه برای هدایت افکار عمومی آمریکا برای حمایت از اغتشاشات ایران
- پیشنهاد تلاش برای تقویت ارتباط اغتشاشگران با شبکه‌های اجتماعی
- پیشنهاد حمایت از مخالفان نظام
- پیشنهاد دفاع از تجزیه‌طلبی آذری‌ها در ایران
- پیشنهاد ایجاد ائتلاف میان طبقات پایین و متوسط
- پیشنهاد استفاده از ارزش‌های دموکراتیک برای تبلیغ علیه ایران
- توصیه به استفاده از عبارات و ادبیات مکتب شهادت طلبی برای اغتشاشات